

30.11.2021

Tarkastuslautakunnan kokous: 30.11.2021

Arvioinnin kohde: Hyvinvointi- ja sivistystoimi

Toimialasta vastaava viranhaltija: Mika Sirkka

Tarkastuslautakunnan arvioinnin ennakkokysymykset

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan ja kuntakonsernin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain §:n 121 mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina arviointitehtävän hoitamiseksi (kuntalaki § 124). Tarkastuslautakunta odottaa saavansa tietoja ja näkemyksenne seuraavista asioista kokouksissaan. Arviointikysymykset koskevat vuotta 2022. Arvioinnin ennakkomateriaali on salassa pidettävää ja tarkoitettu tarkastuslautakunnan sisäiseen käyttöön. Perinteiseen tapaan lautakunta tulee vuoden 2022 mittaan kutsumaan vastuullisia virkamiehiä kuultaviksi kokouksiin.

Pyydämme ystävällisesti toimittamaan tiivistetyt vastaukset lomakkeen kysymyksiin Word-muodossa 31.1.2022 mennessä sähköpostitse osoitteeseen leena.hietala@joutsa.fi.

Ennakkokysymyksiin vastaamiseksi voitte käyttää sitä tietoa, mitä teillä toiminnastanne jo on, uusia analyysejä ei ole tarpeen laatia. Voitte liittää vastauksiinne olennaista liitemateriaalia.

Vastaamme mielellämme lomaketta koskeviin kysymyksiinne.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Kalle Willman kalle.willman@fimnet.fi

Tarkastuslautakunnan sihteeri Leena Hietala leena.hietala@joutsa.fi

30.11.2021

Perustiedot toimialasta

Yleiskuvaus toimialan tehtävien ja palveluiden järjestämistavasta (ml. ostopalvelut)

Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio toteutetaan lain edellyttämällä tavalla kuntalaisten peruspalveluina. Kirjasto, vapaa-aika, kulttuuri sekä vapaa sivistystyö toimivat kunnan peruspalveluiden osana ja hyvinvoinnin edistämistehtävän keskeisenä osana.

Ostopalveluna hankitaan Joutsan seurakunnalta yhtenäiskoulun iltapäivätoiminta. Suurimpana hankintana ovat vuosittain kuljetuspalvelut, jotka ovat tällä hetkellä pitkäkestoisia sopimuksia yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.

Organisaation ja tilivelvollisten lyhyt esittely

Joutsan kunnan hyvinvointi- ja sivistysosasto. Hallinto sekä tulosalueet ja niiden esihenkilöt (varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, kirjasto ja kulttuuri, vapaa-aika, nuoriso- ja liikuntatoimi, vapaa sivistystyö/kansalaisopisto, Kino)

Valtuuston asettamat sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Valtuuston toimialallenne asettamien keskeisten vuositavoitteiden esittely sekä arvio niiden toteutumisesta

Tavoitteet ovat ensisijaisesti toimialan itsensä asettamia.

Perustuvatko vuositavoitteenne kuntastrategiaan ja ovatko tavoitteet mielestänne tarkoituksenmukaisia?

Hyvinvoinnin edistämisen tavoitteiden osalta kyllä. Muutoin tavoitteet perustuvat lakisääteisen tehtävän sekä laadukkaan peruspalvelun toteuttamiseen.

Onko tavoitteiden asettaminen tarkoituksenmukaisesti toimiva prosessi?

Tavoitelähtöisyys on sisäänrakennettu organisaation toimintaan ja tavoitteiden asettaminen perustuu pitkälti yksiköiden toiminnassa havaittuihin tarpeisiin sekä esimerkiksi opetushallinnon ohjeistuksiin. Prosessi on varsin tarkoituksenmukainen.

Miten varmistutte, että toimialallanne toimitaan tuloksellisesti ja tavoitteiden mukaisesti?

Vuosittaisella arvioinnilla ja tilinpäätöstiedoilla.

Tuloksellisuusarviointi**1. Tuottavuus ja taloudellisuus**

Talousarvion ja investointien toteutuminen tilikaudella 2021 sekä syyt olennaisiin poikkeamiin

Talousarvio on toteutunut pääsääntöisesti hyvin. Pienet poikkeukset perustuvat normaalia suurempiin sijaistarpeisiin.

30.11.2021

Miten mittaatte tuottavuutta ja taloudellisuutta toiminnassanne?

Talousarvion toteutuminen ja säännöllinen seuranta. Osavuositarkastusten käsittely lautakunnassa. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.

Mitä toimenpiteitä on tehty viimeisten vuosien aikana tuottavuuden parantamiseksi ja onko tuottavuus parantunut?

Tuottavuuden parantamisen mahdollisuudet ovat vähäiset. Tärkeimpinä toimina ovat olleet kuljetuspalvelujen koordinointi ja keskittäminen, oppilasmäärän laskusta aiheutuva tuntimäärän lasku perusopetuksessa, tosin samaan aikaan oppimisen ja kasvun tuen on havaittu kasvaneen -> tämä vaatii resursseja. Omatoimikirjastopalvelun käyttöönotto on lisännyt aukioloaikoja. Liikuntaneuvonnan palvelut ovat tuottaneet kiistattomia kustannussäästöjä terveydenhuollon puolella.

2. Työelämän laatu

Ovatko henkilöstön vastuut ja tehtäväkuvat selkeät?

Tehtäväkuvat ovat pääsääntöisesti hyvin määriteltä. Joitain tehtäviä on, joissa tehtäväkuvat ovat laajat ja vaikeasti määritettävät. Uusia tehtäviä ja järjestelmiä joudutaan joskus ottamaan haltuun nopeasti ja työn- ja tehtäväkuvat muotoutuvat tilanteen vaativalla tavalla.

Miten seuraatte henkilöstön työhyvinvointia ja miten sen muutoksiin reagoidaan?

Viimeisten työhyvinvointimittausten tulosten esittely esihenkilöille ja yhteinen käsittely. Sairaspoissaolojen seuranta. Kehityskeskustelut. Koronan vaikutus voimakas, mutta vielä kaikilta osin selkiintymätön.

Miten varmistutte tuloksellisesta johtamisesta? Onko johtamisjärjestelmä mielestänne tarkoituksenmukainen?

Kehityskeskustelu keskeisin väline. Esihenkilöiden kanssa sparrausta kehityskeskusteluissa. Johtamisjärjestelyt ovat tarkastelun kohteena käytännön ja palautteen pohjalta. Tällaisesta on esimerkkinä koulukeskuksen rehtorijärjestely.

Henkilöstön osallistumismahdollisuus ja meneillään olevat toimenpiteet henkilöstön kehittämiseksi

Säännölliset tiedotus- ja henkilöstökokoukset. Välitön vuorovaikutus - pieni organisaatio - läheisyys - matalan kynnyksen palaute ja tiedonkulku edistävät osallisuutta. Hyvinvoinnin edistäminen asiakkaiden lisäksi henkilöstölle.

Sairaspoissaolojen kehitys ja syyt olennaisesti poikkeamiin

Suurin volyymi poissaoloissa on varhaiskasvatuksessa ja kouluissa, joissa epidemioiden leviäminen on runsasta. Vähempikin oireilu on ohjeen mukaisesti aiheuttanut sairaspöissaolojen. Poissaolojen määrässä normaalia vuosittaista vaihtelua.

30.11.2021

Henkilöstörakenteen kehitys sekä arvio tulevaisuuden kriittisistä osaamistarpeista
--

Henkilöstön määrä tulee varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa loivasti vähenemään ja asia hoidetaan sisäisin järjestelyin.

3. Palveluiden laatu ja vaikuttavuus

Miten mitaatte asiakaspalvelun laatua?
--

Oppimistulokset perus- ja lukio-opetuksessa. Arviointikeskustelut. Lukuvuoden päätökseen sijoittuva lukuvuoden toiminnan arviointi. Ajoittaiset asiakaskyselyt ja saatu palaute asiakaspalvelussa, kuten esimerkiksi oppilashuollon palvelujen palautekysely. Palvelujen saatavuudesta on myös toteutettu arviointikyselyjä. Asiakaskyselyt mm. kirjaston valikoimista. Tapahtumien määrä ja saatu palaute.

Palvelun laadun keskeiset kehittämistoimenpiteet
--

Olemme mukana OKM perusopetuksen laadun arvioinnin kehittämishankkeessa. Kuntalauskyselyt ja osallistaminen hyvinvointikyselyin ja tilaisuuksien avulla.
--

Mitataan palvelujen vaikuttavuutta, miten? Onko vaikuttavuus parantunut?
--

Sisältyvät ensimmäiseen kohtaan (laatu).
--

Muut asiat

Merkittävimmät onnistumiset toimialueellanne
--

Kehittämishankkeisiin osallistuminen sekä runsas rahoituksen hakeminen peruspalvelujen parantamiseksi ja kehittämiseksi. Liikunta- ja elämäntapaohjauksen edistäminen. Kattava liikuntapaikkaverkosto. Kirjaston toimiminen monipuolisena palvelukeskuksena. Paikallisen elokuvateatterin toiminnan edistäminen.
--

Merkittävimmät riskit ja haasteet toimialueellanne
--

Asiakasmäärien vaihtelu erityisesti varhaiskasvatuksessa. Yhteiskunnan megatrendien heijastuminen perheiden ja lasten elämään ja siitä aiheutuva lisääntynyt tuen tarve. Oppilas- ja opiskeluhuollon palveluiden saatavuudesta tulee varmistua tulevilla hyvinvointialueilla. Syntyneiden vähäinen määrä > vaikutus varh.kasv. & opetustoimi. Väestön ikääntyminen > terveyden edistämisen merkitys ennaltaehkäisevänä tehtävänä korostuu.

Muut tarpeelliseksi katsotut asiat

Luottamus ja rakentava vuoropuhelu sekä yhteinen ymmärrys sekä tavoitteiden hyväksyminen ovat keskeisiä koko kuntaorganisaatiossa. Yksiköissä toteutetaan itsearvioivaa ja reflektiivistä toimintaa entuudestaan. Erilaiset arviointivelvoitteet ja -käytänteet ovat arkipäivää.
--

